

Lindum

Presentasjon av Lindum september 2017
Pål Smits, Adm. dir. Lindum AS

Visjon

*Fremst innen nytenkende og
verdiskapende avfallshåndtering*

- for miljøets skyld!

Verdier

Lindums verdier:

Troverdige
Entusiastiske
Nyskapende
Kunnskapsrike
rOmslige
Miljøbevisste

Utgangspunkt 1996

- Avfallsdyngge
- Sliten maskinpark
- Liten fokus fra eier
- Siste utpost for enkelte ansatte

Etablering av selskap

- Kommunal bedrift 1997
- Profesjonelt styre ville utvikle bedriften
- Mål fram til 2008/2009: Bli/være blant Nord-Europas ledende avfallsbedrifter.

- Stor fokus på kompetanse

Historikk/nøkkeltall

- Regional avfallsplan 1996 - kildesortering
- Etablert som Kommunal Bedrift i 1997
- Eier er Drammen Kommune 100 %
- Omdannet til aksjeselskap i 2001 – markedsorientering
- Industrikonsern 2008
- 8 ansatte og MNOK 16 i omsetning i 1997
- 190 ansatte og MNOK 511 i omsetning i 2016
- Behandler 1,6 Mt avfall/masser per år

Mål for DKs eierskap i Lindum

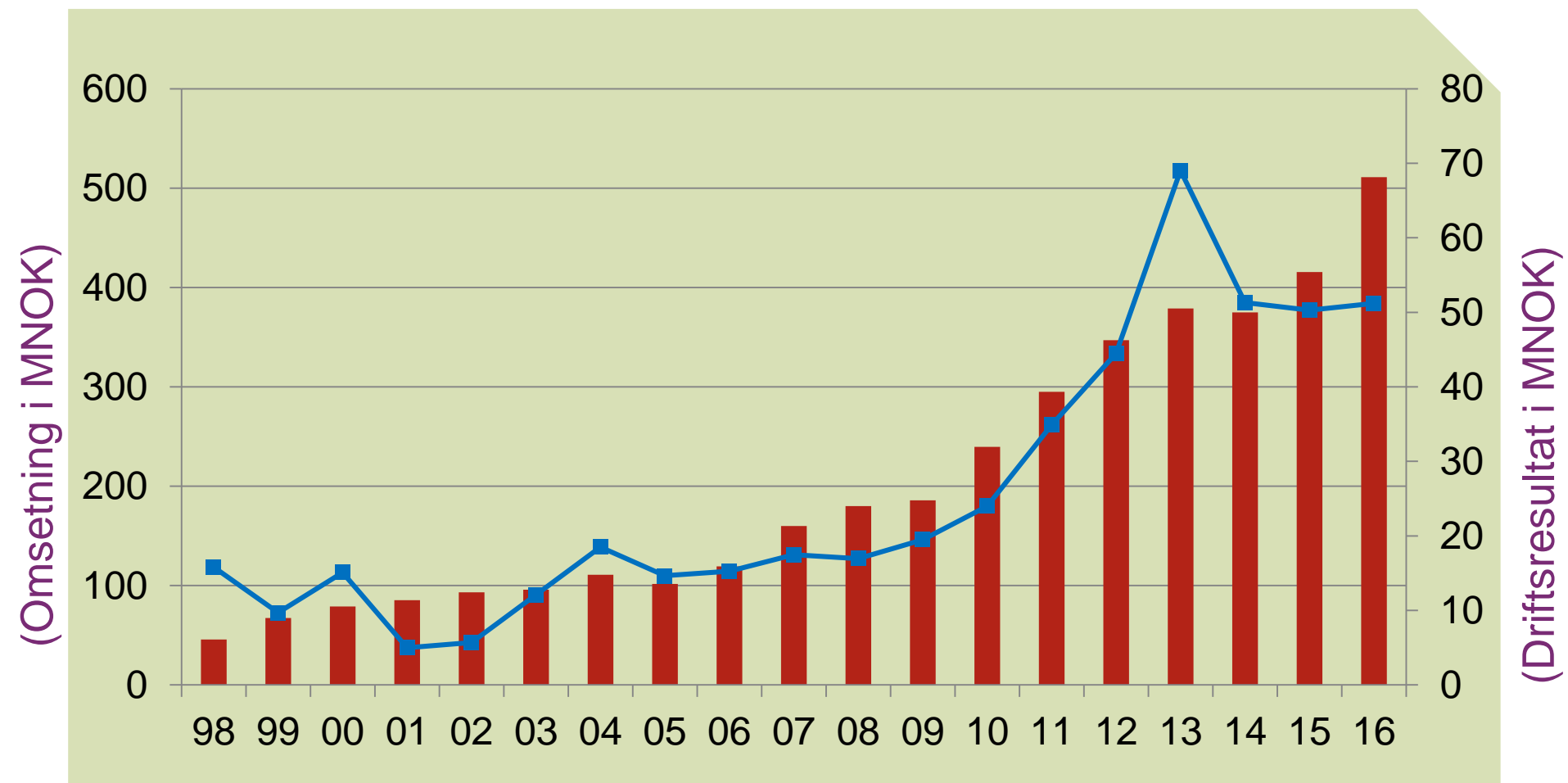
- Eierskapet i Lindum skal være langsiktig og ha **forretningsmessige** mål.
- Bidra til å sikre Drammen kommunes **miljøambisjoner** i spørsmål om lokal og regional utnyttelse av ressursene i avfallet fra husholdninger og næringsliv i regionen og sikre en regional forankring av et viktig **kompetansemiljø** i et viktig teknologiselskap.
- Kjernevirksomheten defineres som virksomhet knyttet til innsamling, behandling/foredling og avsetning av ulike typer **avfall og forurensede masser**.

Antall årsverk/ansatte i konsern

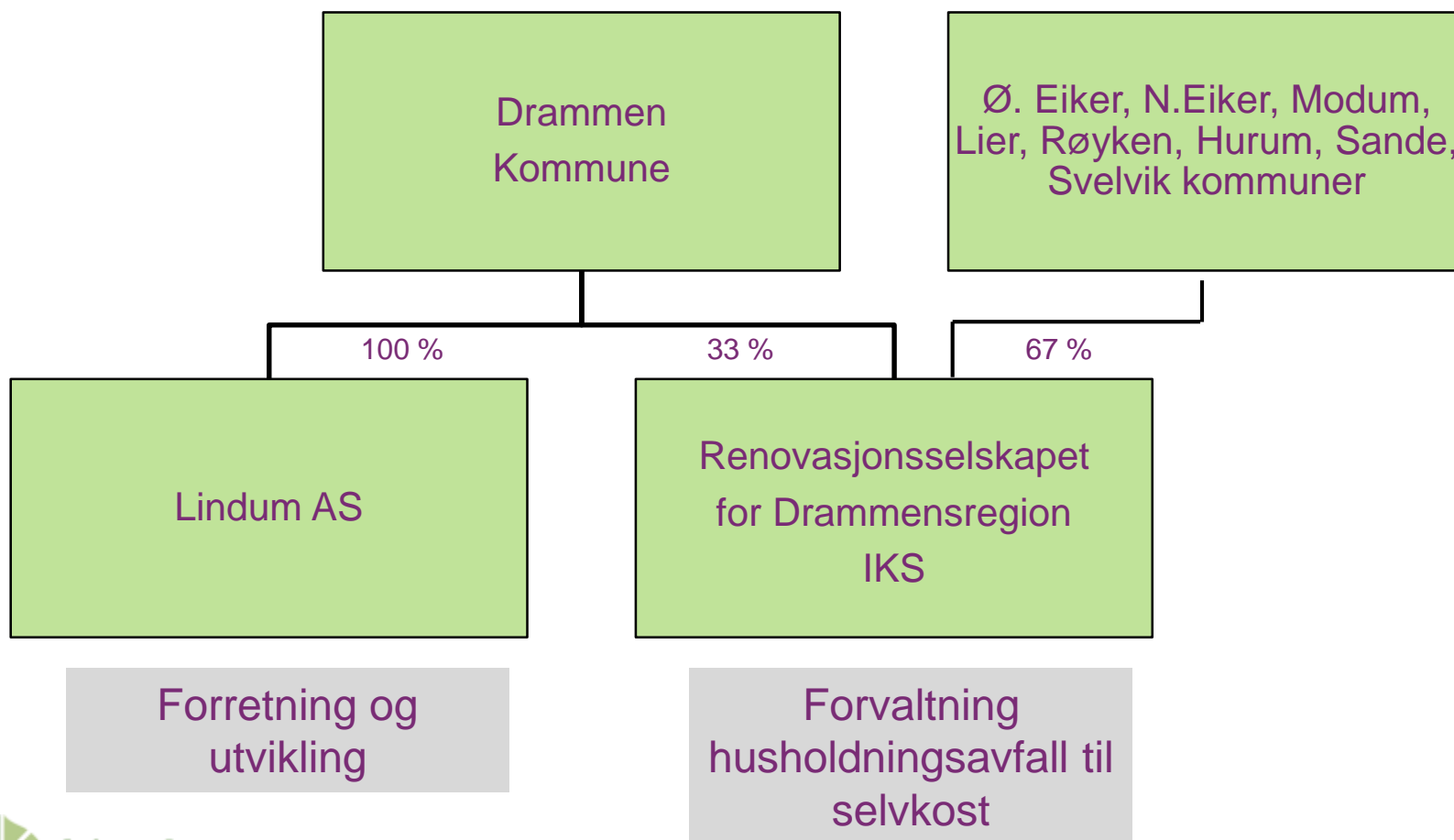

Omsetning/driftsresultat for konsern

Organisering i Drammensregionen

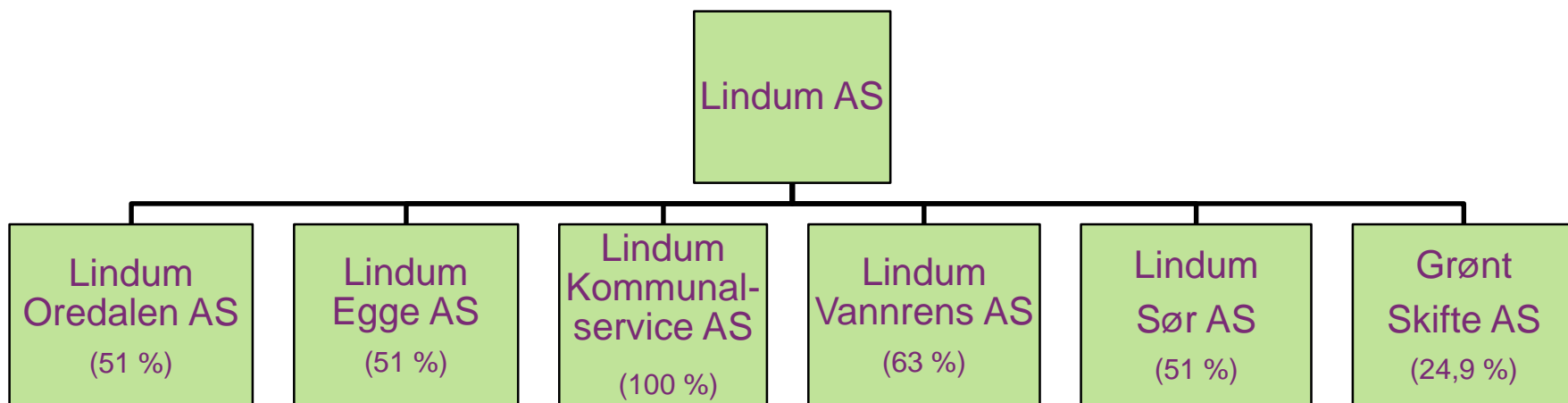
Lindums virksomhet

Biologiske
prosesser

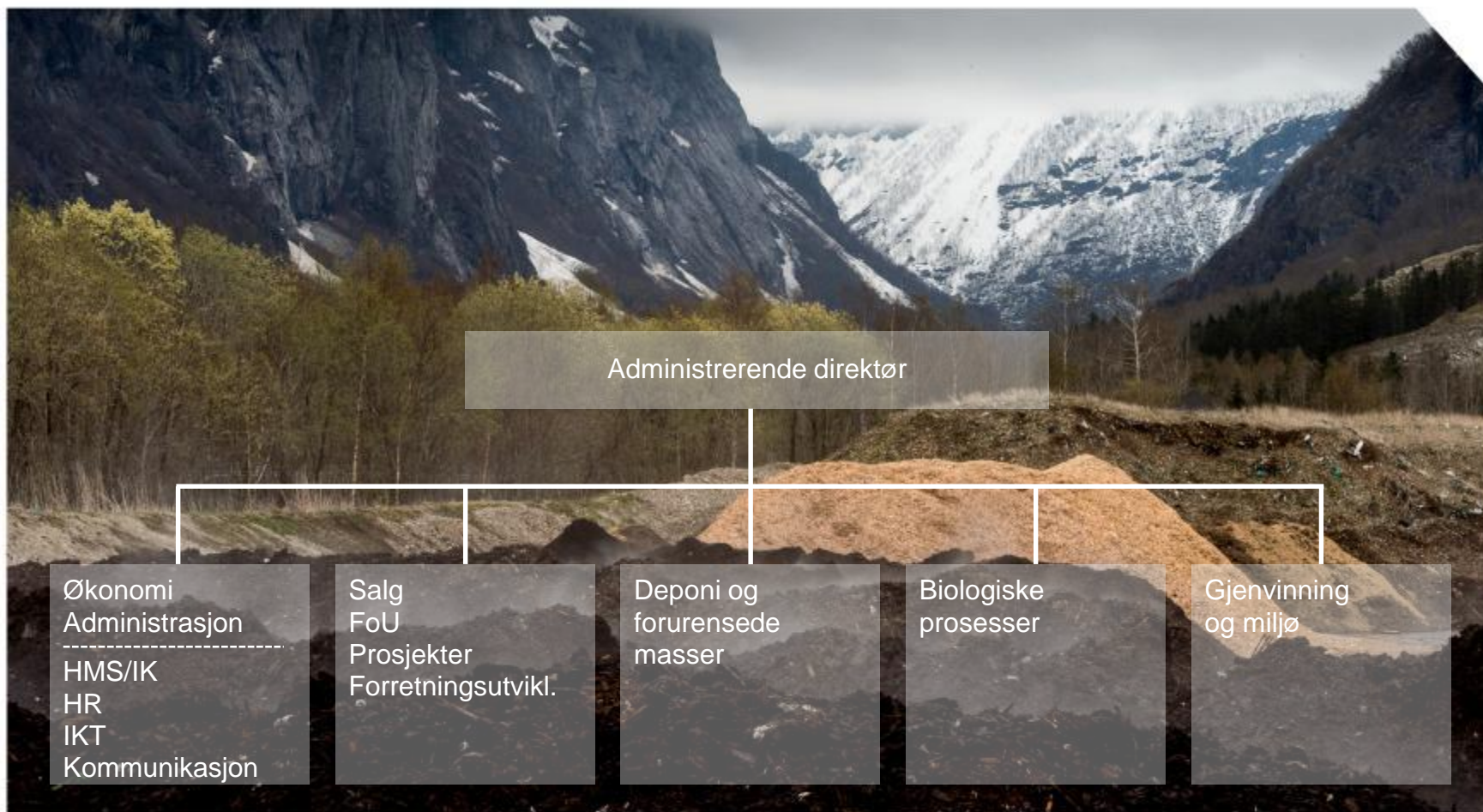

Gjenvinning og
miljø

Lindum – selskapsstruktur

Organisering av Lindum

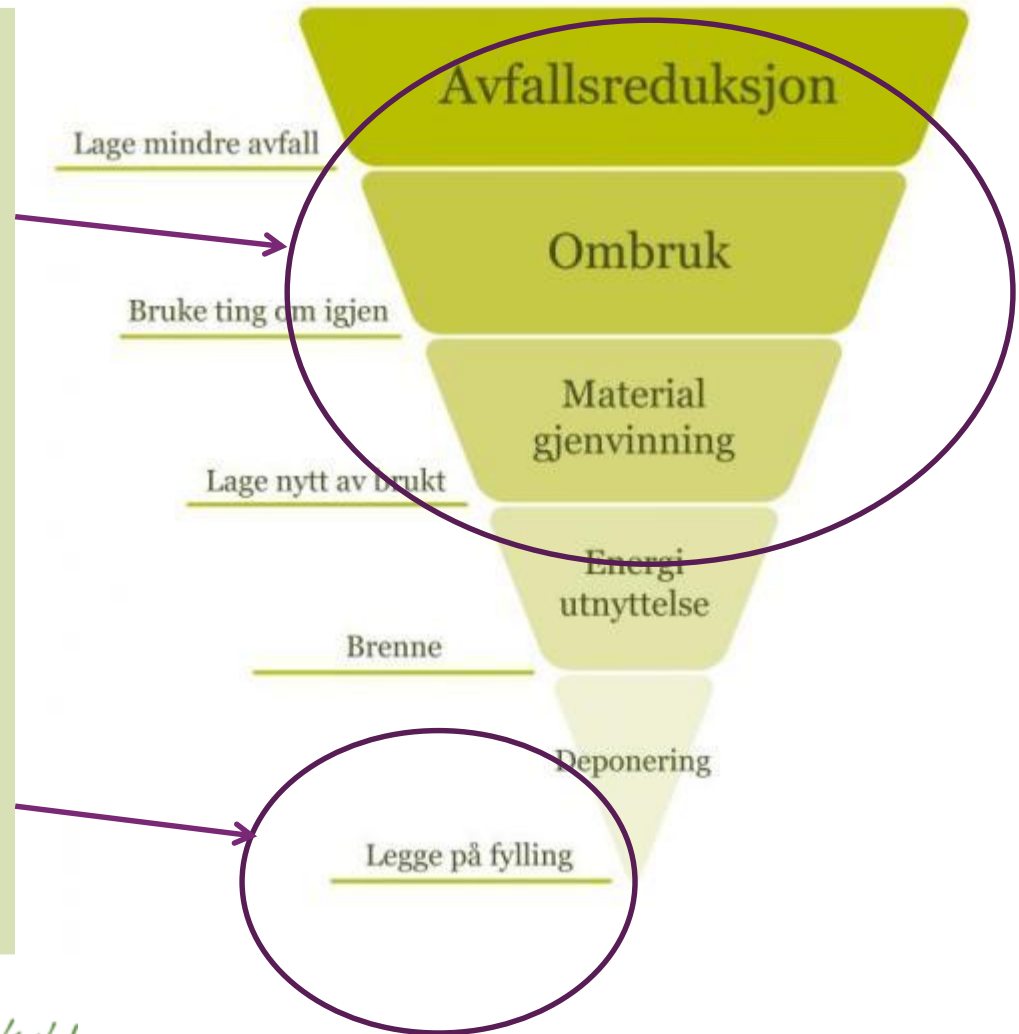
Lindums virksomhet

EUs avfallspyramide

- Overordnet føring for avfallsbehandling i EU
- Lindum jobber i hele pyramiden
- Løfter avfall oppover i pyramiden

- Tar miljøgifter ut av kretsløpet, stabiliserer og binder disse i deponier under kontrollerte forhold

Avfallsbransjen omsetning

	2016	2015	Endring siste år
Norsk Gjenvinning	4,02 mrd kr	4,10 mrd kr	- 2 pst
Retura-selskapene	1,75 mrd kr	1,70 mrd kr	+ 3 pst
Ragn-Sells	1,30 mrd kr	1,15 mrd kr	+ 13 pst
Franzefoss Gjenvinning	1,04 mrd kr	1,11 mrd kr	- 6 pst
Stena Recycling	1,01 mrd kr	1,17 mrd kr	- 14 pst
Sum	9,12 mrd kr	9,23 mrd kr	- 1 pst

Lindum

511 mnok

416 mnok

+ 23 %

Avfallsbransjen driftsresultater

	2016	2015	Endring
Norsk Gjenvinning	76 mill kr (1.9 pst)	106 mill kr (2.6 pst)	- 30 mill kr
Retura-selskapene (eks. Franzefoss)	85 mill kr (4.9 pst)	93 mill kr (5.5 pst)	- 8 mill kr
Ragn Sells	30 mill kr (2.3 pst)	33 mill kr (2.9 pst)	- 3 mill kr
Franzefoss Gjenvinning	-5 mill kr (- 0.5 pst)	47 mill kr (4.2 pst)	- 52 mill kr
Stena Recycling	24 mill kr (2.4 pst)	50 mill kr (4.3 pst)	- 26 mill kr
Sum	210 mill kr (2.3 pst)	329 mill kr (3.6 pst)	- 119 mill kr

Lindum

51,2 mnok
(10,0 %)

50,3 mnok
(12,1 %)

0,9 mnok

Avfallsgjenvinning

- Papir, plast, glass/metall blir til nye produkter
- Restavfall blir til energi (varme)
- Matavfall blir til biogass og biogjødsel
- Hageavfall blir til kompost og jordprodukter
- Returtre blir til energi (varme)

Det meste kan gjenvinnes, noe må destrueres.

Utfordringer i bransjen

- Eksport/import
- Tillatelser/konsesjoner
- Svart arbeid/svarte penger
- Arbeidsvilkår

Norges mest innovative avfallsbedrift

- Lindum har gjennom 18 år satset tungt på og opparbeidet solid kompetanse og erfaring gjennom eget utviklingsarbeid (FoU).
- Lindum har utviklet mange nye løsninger som gir betydelig reduksjon av klimagassutslipp og forurensning.
- Lindum samarbeider med nasjonale og internasjonale kompetansesentre
- Lindum er blitt internasjonalt anerkjent og mottar mange delegasjoner fra inn- og utland
- Lindum mottok Avfall Norges Innovasjonspris i 2011 og i 2016
- Lindum utvikler fremtidens løsninger til beste for miljø, klima og økonomi

Adm. Dir.

Økonomi
Adm.

Salg/ FoU

Deponi

Biologisk

Gjenvinning
og miljø

HR

Regnskap

Salg

Lindum

Lindum

Gjenvinnings-
stasjon
Drammen

Container/
transport
Odda

HMS/IK

Admini-
strasjon

FoU

Oredalen

Oredalen

Gjenvinnings-
stasjoner
M-E-S-S-F
Omlasting
Eiker/ Mile

Flisgugging

Innkjøp

Forretnings-
utvikling

Tønsberg

Tønsberg

Verksted
Odda

Kommuni-
kasjon

Egge

Odda

Container
Drammen

Hardanger
Gjenvinning

IKT

Knive
fjernvarme

Eidfjord

Kviteseid

Sortering
Drammen

Omlasting
Tønsberg

Florø

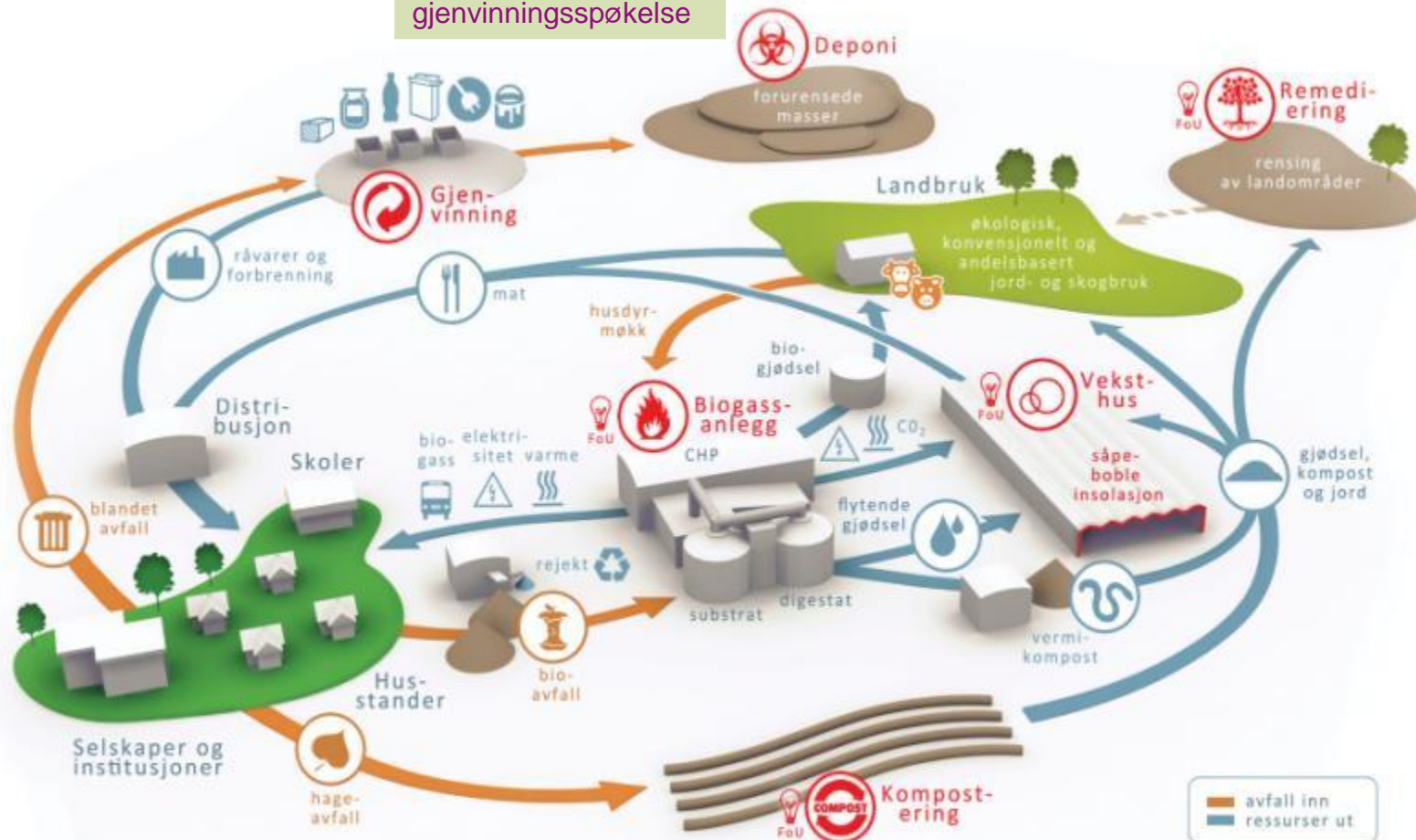
Omlasting
Drammen

Clairs

Logistikk

Lindum
Vannrens

Deponi en viktig rolle i sirkulærøkonomien - gjenvinningsspøkelse

Myndighetene må få "øyene opp" for deponiets plass i sirkulær økonomi – gjenvinningsspøkelse – lagring i påvente av teknologit utvikling.

Biogassanlegg Lindum

Biogassanlegget på Lindum – Investert ca. MNOK 150

Råvarer:

- 22.000 tonn slam
- 3.500 tonn fett
- 900 tonn flytende matavfall
- 5.000 tonn septikslam

Leveranser:

- 2.400.000m³ biogass
(tilsvare 1,7 millioner liter diesel, eller energiforbruket til 850 husholdninger)
- 11.000 tonn biogjødsel
(til landbruk og grøntarealer)
- Leverer biogass som drivstoff til Ruter i Oslo/Akershus og vil i 2017 også levere til renovasjonsbiler lokalt.

Norges eneste kommersielle biogassanlegg. Lønnsomt.

I tillegg investerer Lindum betydelige beløp i FoU

Co-funded by the Eco-innovation Initiative of the European Union

Den Magiske Fabrikken

50.000 t matavfall +
60.000 t husdyrgjødsel

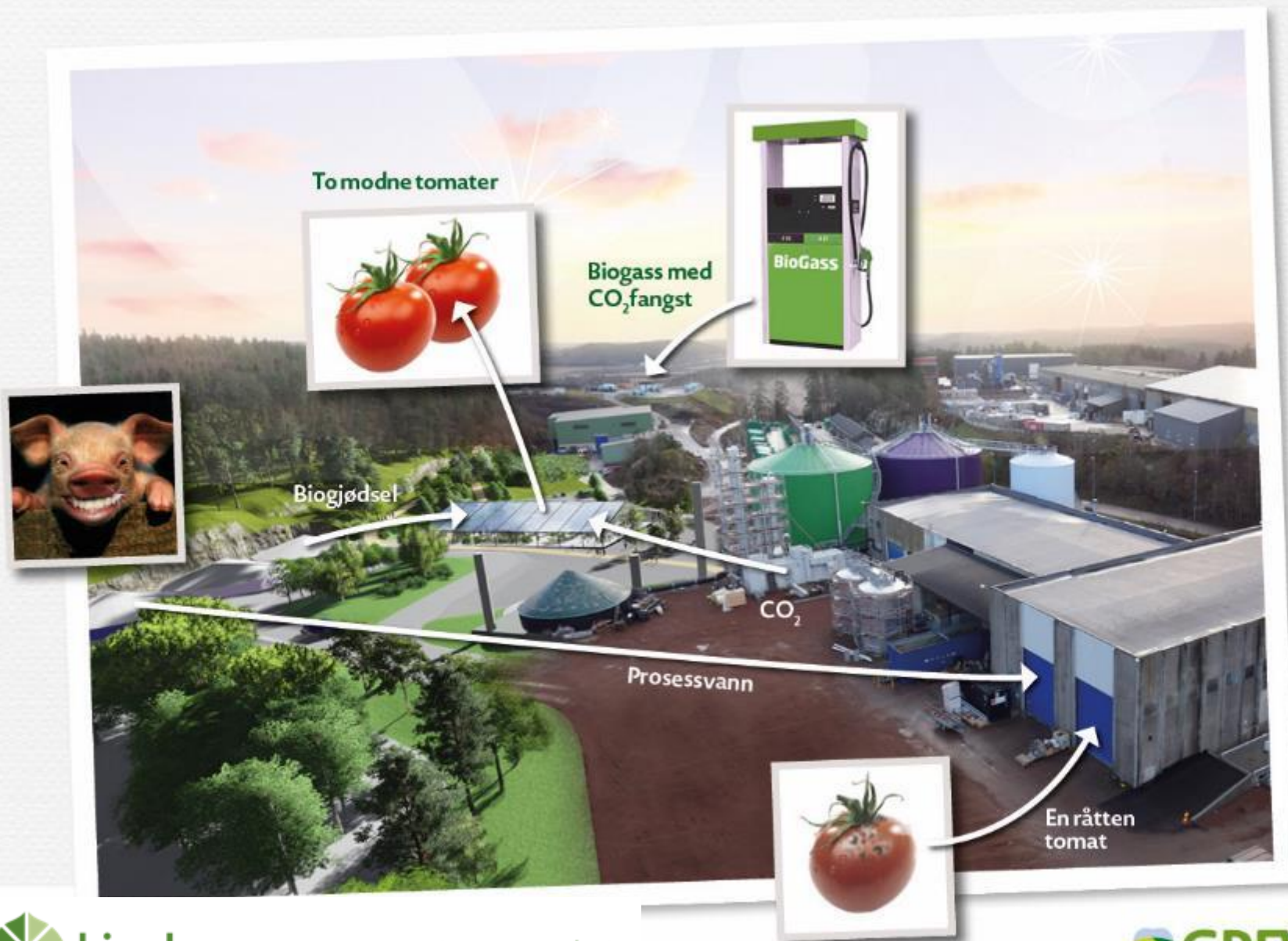

100.000 t Biogjødsel
til landbruk/veksthus
CO₂ til veksthus
6 mill. Nm³ biogass

Hva er det magiske?

Før: Stor transport av matavfall til Sverige

Årlig 1.200
trailere til
Sverige

Nå: Regional behandling av matavfall

1.200 færre
trailere til
Sverige

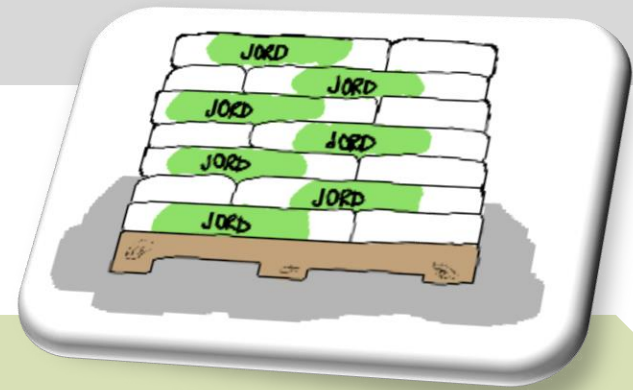

Pilot i Poznan

Pilot i Tønsberg

Jord

- Færre jordtyper i salg:
  - Anleggsjord, Parkjord, (Hagejord) (bulk)
  - Gartnerjord (går ut)
- Nye produkter:
  - Vermi, Torvfri, Hagekompost (sekk og bulk)
  - Lettjord (Parkjord m/30 % Leca)(bulk)
- Redusert bruk av innkjøpte råvarer i jordproduksjonen
- Effektivisere produksjonsprosessen (forblandinger, rankevender)
- Bruke egen biorest til Anleggsjord og Parkjord
- Driftsteam hagekompostering og jordproduksjon

Jordproduksjon og komposter

Utvikling av jordblandinger med redusert torvinnhold

Basert på hageavfallskompost og vermikompost
(83 % fornybare materialer)

Biobrensel

Drivstoff busser

Strøm og varme

Deponigass

H₂

Biogass

Trevirke

Produksjon av flis til fjernvarme fra A - Å

Produksjon av flis til fjernvarme

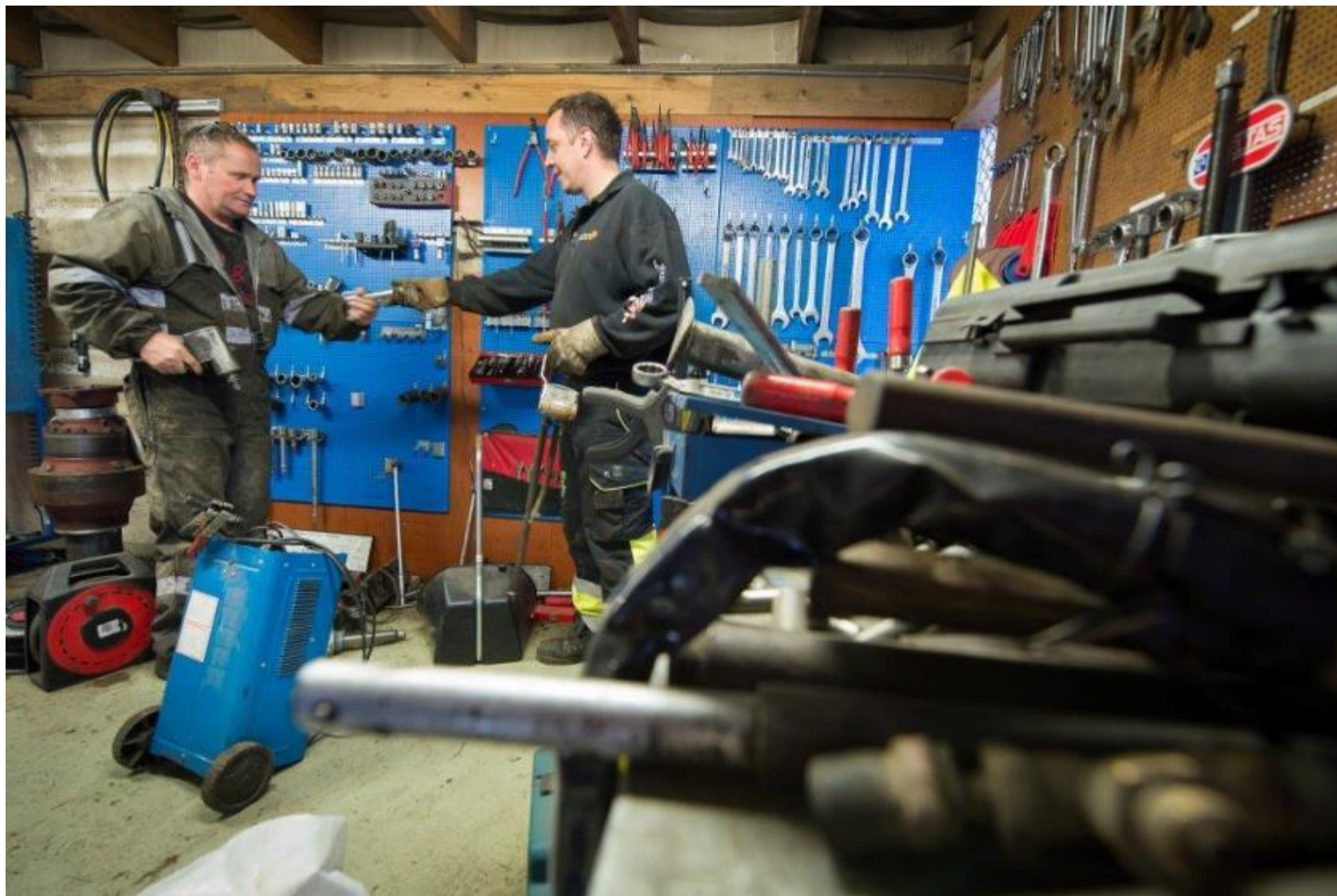

 Lindum - for miljøets skyld

Deponi for forurenede masser

Bunntetting

Oppsamling og rensing av vann

Deponivirksomhet

FoU knyttet til deponivirksomhet

